

Kristuksen kaksiluonto-oppi kenosis-opin mukaan

Tämä on kriittinen essee Kristuksen kaksiluonto-opista kenosis-opin variaation mukaan.

Kristuksen elämän vaiheet

Kristuksen kaksiluonto-opissa on Jeesuksen elämässä erotettava kolme eri ajanjaksoa:

1. Ennen pyhästä hengestä sikiämistä ja syntymistä [neitsyt Marian](#) kohdusta
2. Ihmisenä maan päällä: sikiöstä lapseksi, aikuiseksi ja kuolemaan asti
3. Kuoleman jälkeinen aika
 - a. Kuoleman ja ylösnousemuksen välinen aika
 - b. Ylösnousemuksen jälkeinen aika maan päällä ennen taivaaseen astumista
 - c. Taivaaseen astumisen jälkeinen aika

Näiden ajanjaksojen erottaminen toisistaan on välttämätöntä, koska ihmistä Jeesusta kristusta ei ole ollut aina olemassa: hän syntyi äidistään Mariasta noin 2000 vuotta sitten, ajanlaskun alussa (n. 3-7eaa). Kristologian yleisen linjan mukaan poika on syntynyt myös tätä ennen muinaisina ikuisina aikoina isästä Jumalasta, mutta hänen ajatellaan silti olleen jossakin muodossa tai jollakin tavalla aina isän tykönä. Poika olisi siten iätön ja ajaton, vailla alkua ja loppua, niin kuin isäkin.

Kun Jeesus "[sikisi pyhästä hengestä ja syntyi äidistään neitsyt Mariasta](#)", tuli hänestä täydellisesti ihminen, sellainen kuin mekin olemme, katolisen opin mukaan kuitenkin ilman perisyntiä. Kyse ei siis ollut siitä, että "Jumala muuttui ihmiseksi" ja eli ihmisenä maan päällä ristinkuolemaansa saakka. Jeesus oli täydellisesti ihminen – ja kenosis-opin mukaan – tyhjensi itsensä Jumalan luonnosta ja olemuksesta, niin että otti itselleen täydellisesti ihmisen luonnon ja olemuksen ("Kristus omaksui ihmisyyden"). (Fil. 2:6-8) Kristus säilytti silti koko ihmisenä olemisensa ajan täydellisesti jumaluutensa eli hän oli yhtä aikaa täydellisesti Jumala ja täydellisesti ihminen. Miten tämä oli mahdollista?

Jotkut trinitaarit kuten arvostettu ja edesmennyt Albert Barnes selittivät Jeesuksen persoonan olevan kaikkina aikoina yksi, mutta hän jakaantui luontonsa puolesta kahtia. Jumalan luonto jäi taivaaseen, mutta ihmisen luonto eli ihmisenä maan päällä.¹ ([Joh. 3:13](#)) Jeesus pystyi tällä tavalla säilyttämään täydellisen jumaluutensa ja olemaan silti täydellisesti myös ihminen samaan aikaan. Kaikki trinitaarit eivät ehkä kuitenkaan jaa tätä näkemystä, mutta tällä tavalla selitettynä kristus saattoi olla "tosi ihminen" ja "tosi Jumala" yhtä aikaa.

Jeesuksen maanpäällisestä elämästä ihmisenä ennen ristinkuolemaa ei tulisi sanoa, että "Jumala eli ihmisen ruumiissa tai ihmisen muotoisena tai ihmisenä", koska Jeesus ei ollut ihmisenä Jumala vaan hän oli ihminen. Kristuksessa oleva Jumalan luonto ja Jumalan olemus(?) jäivät taivaaseen, niin että herra saattoi olla täydellisesti ihminen, sellainen kuin me, mutta kuitenkin ilman syntiä. Jumala eli tässä tapauksessa isä tosin asui Jeesuksessa (Joh. 14:10-11; 17:10-11, 20-23), mutta isä ei ollut inkarnoitunut ihmiseksi vaan oli lähettänyt poikansa alas taivaasta ja valmistanut hänelle ruumiin. (Hebr. 10:5)

Kun Jeesus kuoli ristillä, niin vain hänen ruumiinsa kuoli: henki meni alas tuonelaan, saarnasi siellä vankeudessa oleville hengille (1. Piet. 3:18-20), otti saalista ja vei vanhurskaat henget taivaaseen isän tykö (Efe. 4:8-10) ja palasi lopulta takaisin ruumiiseen, jonka isä Jumala teki jälleen eläväksi eli herätti kristuksen ylös kuolleista. Tässä vaiheessa taivaassa ollut kristuksen Jumalan luonto ja

¹ Barnes' Notes on the Bible, [Joh. 3:13](#).

olemus jäivät vielä taivaaseen, sillä Jeesus ilmestyi opetuslapsille toisenmuotoisena, mutta ei kirkastettuna. (Mar. 16:12; Luuk. 24:13-33; Joh. 7:37-39; 20:17)

Kun Jeesus otettiin ylös taivaaseen 40 päivän kuluttua ylösnousemuksestaan (Apt. 1:1-11), niin hänet kirkastettiin taivaassa hänen istuutuessaan isänsä valtaistuimelle hänen oikealle puolelleen. Jeesuksen kirkastaminen tapahtui vasta tässä vaiheessa, sillä niin Johannes antaa ymmärtää, ja kun Jeesus ilmestyi tämän jälkeen Paavalille, oli hän jo kirkastetussa muodossaan, mutta ei ennen taivaaseen astumistaan, kun ilmestyi opetuslapsilleen monta eri kertaa. (Joh. 7:37-39; 20:17; Apt. 9:1:3ss.; vrt. Matt. 17:1-8; 1. Kor. 15:3-8)

Kristuksen kirkastaminen taivaassa tarkoitti käytännössä sitä, että Jumalan luonto ja olemus yhtyivät taivaassa ihmisen kristuksen Jeesuksen luontoon ja olemukseen yhdessä kristuksen ruumiissa ja persoonassa. Jeesus oli ihmisenä aiemmin erossa Jumalan luonnosta ja olemuksesta, jotta pystyi suorittamaan hänelle uskotun sovitustehtävän. Jumala ei voi kuolla, joten Jeesuksen täytyi olla täydellisesti ihminen kuollessaan ristillä ja sovittaessaan syntimme isän Jumalan kanssa.

Trinitaarisen teologian yhden linjan mukaan Jeesus oli tosin samalla Jumala, kun sovitti syntimme, mutta oikea tulkinta on se, että isä Jumala sovitti meidät "itsensä kanssa kristuksen kautta", niin kuin Paavali kirjoittaa. (2. Kor. 5:18) Paavali viittaa tällä Jumalan pelastussuunnitelmaan, ei siihen, että Jeesus oli Jumala kuollessaan ristillä. Itse asiassa Jumala hylkäsi Jeesuksen ristillä, niin että hän kuoli yksin ihmisenä niin kuin ihmiset kuolevat. (Matt. 27:46)

Kun Jeesus istuu nyt isänsä valtaistuimella hänen oikealla puolellaan, on hän yhtä aikaa ruumiillisesti ihminen ja Jumala, sillä hänessä ovat nyt Jumalan luonto ja ihmisen luonto, Jumalan olemus ja ihmisen olemus, läsnä yhdessä ruumiissa. Jumalana kristusta ei voida kuitenkaan rajoittaa ylösnousseen kristuksen ruumiiseen vaan hän on henkenä läsnä kaikkialla (tai näkee kaikkialle ja toimii henkensä kautta niin kuin isä Jumala).

Kaksiluonto-opin määritelmä

Kaksiluonto-oppi määriteltiin lopullisesti Khalkedonin kirkolliskokouksessa vuonna 451 seuraavalla tavalla:

"Me opetamme siten pyhiä isiä seurataksemme kaikki yksimielisesti tunnustamaan yhtä ja samaa Poikaa, meidän Herraamme Jeesusta Kristusta, yhtä täydellistä jumaluudessa ja samoin yhtä täydellistä ihmisyydessä; tosi Jumalaa ja tosi ihmistä, jolla on järjellinen sielu ja ruumis; joka on samaa olemusta Isän kanssa jumaluuden puolesta [mukaan] ja samaa olemusta meidän kanssamme ihmisyyden puolesta [mukaan]; joka on kaikin tavoin samanlainen kuin me kuitenkin ilman syntiä; joka on syntynyt ennen kaikkia aikakausia Isästä jumaluuden puolesta [mukaan], ja on syntynyt näinä viimeisinä päivinä meidän ja meidän pelastuksemme vuoksi [neitsyt](#) Mariasta, Jumalan äidistä, ihmisyyden puolesta [mukaan]; yhtä ja samaa Kristusta, Poikaa, Herraa, ainosyntyistä, joka on tunnettavissa kahden luontonsa mukaan sekoittamatta, muuttamatta, jakamatta ja erottamatta niitä toisistaan (*– in duabus naturis inconfuse, immutabiliter, indivise, inseparabiliter*); jonka kahta määriteltyä luontoa ei ole otettu pois millään muotoa niiden yhtyessä toisiinsa vaan ne ovat pikemminkin säilyneet ja ne esiintyvät yhdessä persoonassa (*prosopon*) ja yhdessä olemuksessa (*hypostasis*), eikä niitä ole erotettu tai jaettu kahdeksi persoonaksi, vaan yhdeksi ja samaksi Pojaksi, ja ainosyntyiseksi Jumalaksi, Sanaksi, Herraksi Jeesukseksi Kristukseksi; niin kuin profeetat ovat alusta asti julistaneet hänestä, ja niin kuin Herra Jeesus Kristus on itse opettanut meitä, ja jonka pyhien isien

uskontunnustus on välittänyt meille."

Kenosis-oppi

Kenosis-oppi (tai kenoosis-oppi) ei ole kirkon alkuperäinen kanta kristologiassa. Saksalainen teologi [Gottfried Thomasius](#) kehitti sen 1800-luvun puolivälissä selittämään kristuksen täyttä ihmisyyttä ja tietoisuuden rajallisuutta, ilman että samalla täytyy kieltää Jumalan kolmiyhteys.

Kaksiluonto- ja kenosis-opin kritiikki

Raamatun profeetat, Jeesus ja apostolit eivät tunteneet kolminaisuusoppia. Juutalaiset olivat tiukasti monoteistisiä ja pitivät isää ainoana totisena Jumalana. (Joh. 17:3; Jda,1:24-25; Mar. 12:28-29; 10:18)

Kolminaisuusoppi on kehitetty ja muotoiltu apostolisen ajan jälkeen. Sitä on muokattu ja täydennetty ajan saatossa. Tärkeimmät uskontunnustukset ja opin määritelmät ovat peräisin 300- ja 400-luvuilta katolisten teologien työn tuloksena.

Tässä kritiikissä ei paneuduta Raamatun jakeiden tulkintaan tai kolminaisuusopin syntyyn ja kehityshistoriaan. Keskityn pelkästään sen loogisuuteen ja järjellisyteen. Toisin kuin jotkut kristityt luulevat, on Jumalan sanan tarkoitus olla järjellisesti ymmärrettävää ja johdonmukaista. (Psa. 119:130; Matt. 15:10; 2. Kor. 1:13; 2. Tim. 3:14-17)

Kolminaisuusoppi ja sen eri muodot eivät ole järjellisesti ymmärrettäviä ja loogisia vaan ne menevät yli ymmärryksen ja ovat sisäisesti ristiriitaisia. Koska niitä on mahdotonta käsittää, niin ne "on vain uskottava". Teologit puhuvatkin hyvin yleisesti "mysteristä" eli salaisuudesta opettaessaan kolminaisuusoppia ja sen johdannaisia.

Trinitaarit voivat vedota Paavalin sanoihin "kristuksen salaisuudesta" puolustaessaan mysteerisiä oppejaan Jumalasta. (Efe. 3:1-12) Koska "jumaluusoppi" on mysteeri, ei sitä ole tarkoitettukaan ymmärrettäväksi ja käsitettäväksi: se on vain uskottava, sillä se menee yli ihmisen ymmärryskyvyn.

Trinitaarit tulkitsevat tämän kohdan täysin päinvastoin kuin Paavali tarkoitti. Paavali nimenomaan sanoi, että "tämä salaisuus on tehty minulle ilmestyksen kautta tietäväksi" (j.3) ja hän opetti sitä seurakunnille. Salaisuus on kristuksen Jeesuksen evankeliumi ja se, että myös pakanat ovat siitä osallisia. Evankeliumi ei ole järjelle käsittämätön salaisuus vaan se voidaan ja se tuleeekin ymmärtää, jotta siihen voidaan uskoa ja ottaa vastaan Jumalan sana!

Trinitaarit – osa heistä – uskovat siis, että Jeesuksen persoona on kaikkina aikoina yksi, mutta hän jakaantui luontonsa ([physis φύσις](#)) ja olemuksensa ([ousia οὐσία](#)) puolesta kahtia. Jumalan luonto ja olemus jäivät taivaaseen, mutta ihmisen luonto ja olemus elivät ihmisenä maan päällä. (Joh. 3:13) Jeesus pystyi tällä tavalla säilyttämään täydellisen jumaluutensa ja olemaan silti täydellisesti myös ihminen samaan aikaan.

Kaikki trinitaarit eivät ehkä jaa tätä näkemystä, mutta tällä tavalla selitettynä kristus saattoi olla "tosi ihminen" ja "tosi Jumala" yhtä aikaa. Nyt kun Jeesus on taivaassa, ovat hänen jumalallinen ja inhimillinen luontonsa ja olemuksensa läsnä yhdessä ruumiissa ja yhdessä persoonassa, ylösnousseessa kristuksessa. Kristus on silti henkenä läsnä kaikkialla tai näkee kaikkialle ja toimii henkensä kautta valituissaan ja maailmassa.

Tässä tulkinnassa on heikkoa se, että koska ihminen ja Jumala ovat erilaiset luonnoltaan ja olemukseltaan, niin miten Jeesus voi säilyttää ihmisyytensä, jos hän on samanaikaisesti Jumala? Miten toisaalta Jeesus voisi säilyttää jumaluutensa, jos hän olisi samanaikaisesti ihminen? Kenosisoppi kehitettiin juuri tämän ongelman vuoksi, jotta välttyttäisiin ristiriitaiselta ajatukselta: että kristus on yhtä aikaa Jumala ja ihminen, mikä on loogisesti järjetön ajatus ja mahdotonta ollakseen totta.

Jumala on kaikkietävä ja kaikkivoipa, toisin kuin ihminen. Jeesus on siten ihmisenä rajallinen tiedoltaan ja voimaltaan, mutta Jumalana hän olisi samanaikaisesti kaikkietävä ja kaikkivaltias niin kuin isäkin on. Jotta tämä olisi mahdollista, täytyy Jeesuksen tietoisuuden olla jakaantunut kahteen eri osaan. Joko kristuksen persoona on jakaantunut kahtia tai sitten hänen luontonsa ja olemuksensa pitävät sisällään kaksi eri tietoisuuden keskusta (subjektia, jotka tiedostavat itsensä ja ympäristönsä omalla persoonallisella tavallaan, johon sisältyy tiedon määrä ja mahdollisuus vaikuttaa asioihin omien resurssiensa mukaan).

Kolminaisuusopin mukaan kristuksen persoona ei ole jakaantunut kahtia, mutta hänen luontonsa ja olemuksensa ovat: ne toimivat ikään kuin toisistaan erillään (näinhän mm. Barnes ajatteli jakeesta Joh. 3:13), vaikka ovatkin sulautuneet yhteen yhdessä persoonassa ja ruumiissa, kristuksessa Jeesuksessa, meidän herrassamme. Kristuksen inhimillinen luonto ja olemus eivät ole tietoisia kaikkea siitä, mitä hänen jumalallinen luontonsa tietää. Vastaavasti kristus ei voi ihmisenä tehdä kaikkea sitä, mitä Jumala voi tehdä, sillä ihminen ei ole kaikkivaltias, mutta Jumala on kaikkivaltias.

Kristuksen inhimillinen luonto ja olemus eivät siis saa taivaassa tietää kaikkea sitä, mitä hänen jumalallinen luontonsa ja olemuksensa saavat tietää. Tämä oli vielä ilmeisempää silloin, kun Jeesus oli ihmisenä maan päällä aina ristinkuolemaansa asti. Koska Jeesus oli täydellinen ihminen, täytyi hänen kehittyä sikiöstä lapseksi niin kuin muutkin ihmiset ja varttua aikuisuuteen ihmisten tavoin. Näin ollen Jeesus ei osannut vauvana puhua ja oppi viisautta vasta varttuessaan. Näinhän itse asiassa Luukas asian kertoo Jeesuksen poikavuosista. (Luuk. 2:40-52) Jeesuksen tiedon rajallisuus paljastuu vielä ennen ristinkuolemaa, kun hän ei tiennyt toisen tulemuksensa ajankohtaa. (Matt. 24:36)

Kaksiluonto-opin mukaan täytyy olla niin, että Jeesus on vielä taivaassa ihmisenä rajallinen eikä tiedä kaikkea sitä, mitä isä tietää. Hän on ihmisenä myös rajallinen, eikä voi tehdä kaikkea, mitä tahtoo, koska hän ei ole kaikkivaltias Jumala. Jeesuksen tietoisuus on siis jakaantunut kahteen osaan: inhimilliseen ja jumalalliseen, ihmisen ja Jumalan tietoisuuteen. "Ihminen kristus Jeesus" saa tietää vain sen, mitä "Jumala kristus Jeesus" hänelle kulloinkin paljastaa. "Ihminen kristus Jeesus" ei voi myöskään tehdä kaikkea sitä, mitä kenties tahtois, koska hän ei ole kaikkivaltias Jumala. Jumalana Jeesus voi tehdä kuitenkin mitä tahtoo, koska häntä eivät rajoita inhimilliset heikkoudet ja tiedon puute.

- Jeesus ei ihmisenä tiedä kaikkea, mutta Jumalana hän tietää kaiken.
- Jeesus ei voi tehdä ihmisenä mitä tahansa, mutta kaikkivaltiaana Jumalana hän voi tehdä mitä tahtoo.

On aiheellista kysyä, onko Jeesuksen ihmisyydellä tällä hetkellä käytännössä mitään merkitystä, jos kaksiluonto-oppi olisi totta? Eikö ihmisuus jää niin pahasti jumalisuuden varjoon, että ei voida puhua samankaltaisesta ihmisestä kuin me olemme: täydellinen ihminen (tosi ihminen). Miten sitten olisi oikein sanoa, että Jeesus on "täydellisesti ihminen", jos hän ei sitä kuitenkaan tämän tulkinnan mukaan olisi?

Kaksiluonto-oppi on eriskummallinen kuvaus kahtia jakaantuneesta herrasta Jeesuksesta. Sen sijaan, että väitettäisiin kristuksen persoonan olevan kahtia jakaantunut, on keksitty jakaa kristuksen luonto ja olemus kahteen eri osaan, niin että kummallakin osalla on oma tietoisuus ja siihen liittyvät ominaisuudet: ajattelukyky, tahto, tunteet ja toiminta. Näin on yritetty välttää sitä järjetöntä ajatusta, että ihminen olisi Jumala tai Jumala olisi ihminen, tai että joku yhden tietoisuuden omistava olento olisi yhtä aikaa ihminen ja Jumala. Kun kristuksen luonto ja olemus on jaettu keinotekoisesti kahtia, kahteen itsenäiseen tietoisuuden keskukseen, niin voidaan väittää, että Jeesuksen yksi persoona on Jumala ja ihminen samanaikaisesti.

Tätä erikoista kahtiajakoa on selitetty kaksiluonto-opin ja kenosis-opin avulla, mutta ne molemmat jättävät ymmärryksen hedelmättömäksi, sillä ihmisen järki ei pysty käsittämään tällaisia asioita, eikä edes pyhä henki ole pystynyt muovaamaan näistä opeista loogisia ja ristiriidattomia opetuksia. Onkin syytä kyseenalaistaa nämä opit: opettaisiko Jumala jotakin järjenvastaista ja sellaista, jota eivät edes hänen lapsensa kykene ymmärtämään, mutta vaatisi siltä heiltä uskoa näihin asioihin, tai muuten hän riistäisi heiltä ikuisen hyvän osan pois. Trinitaarit uhkailevat nimittäin eri tavalla uskovia ikuisella tuomiolla ja yhteisöstä erottamisella, vaikka on selvää, ettei näiden oppien uskomisen ole pelastumisen ehto. Jumalan tykö tulevan ei tarvitse ensin ymmärtää näitä oppeja voidakseen saada syntinsä anteeksi, eikä pyhää henkeä ja iankaikkista elämää oteta myöhemminkään pois, ellei joku pysty ymmärtämään näitä sekavia ja monimutkaisia opin rakennelmia, joissa ei ole kovinkaan paljon järkeä.

Koska teologit eivät itsekään pysty täysin ymmärtämään sitä, minkä varmaksi väittävät, sanovat he, että nämä opit "pitää vain uskoa", sillä ne ovat "mysteerejä": kristuksen kaksiluonto-oppi on mysteeri ja kolminaisuusoppi on mysteeri, salaisuus. Eikö tässä lähestytty pelottavalla tavalla pakanauskontoja, jotka olivat luonteeltaan mysteeri-uskontoja, niin kuin katolisuuskin hyvin pitkälle sitä on? Miten voi olla mahdollista, että lähes kaikki protestantit ovat omaksuneet nämä opit kyseenalaistamatta niitä? On tosin sellaisia herätyskristillisiä yhteisöjä, joissa jumaluusoppiin ei juurikaan kajota vaan painotetaan pyhän elämän ja evankelioinnin merkitystä, mutta jumaluusopilla on merkitystä juuri evankeliumin julistamisessa. Jos julistamme evankeliumia trinitaarien tapaan, niin julistamme sitä [eri tavalla](#) kuin apostolit ja herra Jeesus tekivät. Emme kai me sitä tahdo?

On itsestään selvä asia, että ihminen ja Jumala ovat hyvin erilaisia luonnoltaan ja olemukseltaan, tiedoltaan ja voimaltaan, jne. Koska tämä on varmasti totta, olisi teologien hylättävä se tulkinta, että "Jumala tuli ihmiseksi". Jumala ei voi muuttua ihmiseksi, mutta toki hän voi ottaa ihmisen hahmon tai muodon ja ilmestyä siinä, jos niin tahtoo. Mutta sellainen ilmestys ei ole täydellisesti ihminen, koska sitä eivät rajoita inhimilliset rajoitteet, vaan sen ilmestyksen takana Jumala on edelleen muuttumaton Jumala. "Jumala ihmisen ruumiissa" ei ole logiikan sääntöjen mukaan "ihminen" vaan hän pysyy Jumalana, eikä muuten voisi ollakaan. Voimme siis unohtaa sen, että Jeesus olisi ollut "Jumala ihmisen ruumiissa". Hän oli täydellisesti ihminen, ei Jumala.

Raamatun mukaan Jumala ei muutu. (Jaak. 1:17; Psa. 102:27) Jumala on siis muuttumaton: hän ei voi luontonsa ja olemuksensa vuoksi muuttua, sillä hän ei olisi Jumala, jos hän muuttuisi. Jos Jeesus olisi ollut Jumala isän tykönä ennen sikiämistään ja syntymistään [äidistään Mariasta](#), niin hän ei olisi voinut muuttua, koska hän on Jumala, ja Jumala ei voi muuttua ihmiseksi. Aivan yhtä vähän voi ihminen muuttua Jumalaksi. Mutta kaksiluonto-opin logiikan mukaan Jeesus ei muuttunutkaan ihmiseksi vaan säilytti Jumalan olemuksen ja luonnon taivaassa. Mikä tai kuka oli sitten tämä "ihminen kristus Jeesus"?

Kolminaisuusopille on hyvin tärkeää väittää, että Jeesus ei ole luotu olento: hän on iankaikkinen Jumala ilman alkua ja loppua, ja hän on itse luonut kaiken, mitä on olemassa (isän ja pyhän hengen kanssa). Koska Jumala ei voi kuitenkaan muuttua ja Jeesus on täydellisesti ihminen myös kolminaisuusopin mukaan, niin hän ei voi olla ihmisenä iankaikkinen. Jeesuksella on ihmisenä alku, mutta ei loppua. Jeesusta ei ollut ihmisenä olemassa ennen kuin hän sikisi pyhästä hengestä ja syntyi [äitinsä Marian](#) kohdusta. Onko tämä ihminen kristus Jeesus luotu olento vai iankaikkinen Jumala? Jo logiikan sääntöjen mukaan hän ei voi olla ihmisenä iankaikkinen Jumala vaan hänen täytyy olla ihmisenä luotu olento tai muuten hän ei olisi kaikessa samanlainen kuin me muut ihmiset olemme (me olemme tosin syntisiä toisin kuin Jeesus).

Kolminaisuusopissa on omaksuttu kreikkalaisen filosofian mukainen ihmiskäsitys, jonka mukaan ihminen on henki, sielu ja ruumis. Vaikka kirkon isät ovat olleet eriä mieltä siitä, missä vaiheessa ihmisen sielu (silloin ei puhuttu vielä ihmisestä henkenä kovinkaan paljon) on luotu, niin on se kuitenkin luotu eikä ilman alkua oleva luomaton henki. Koska kaikilla ihmisillä on tämän oletuksen mukaan luotu sielu ja meidän ruumiimmekin on Jumalan luoma, niin myös Jeesuksella täytyi olla luotu sielu tai muuten hän ei olisi täydellinen ihminen.

Vaikka tämä on loogisesti ajateltuna totta, niin kolminaisuusopissa jätetään Jeesuksen sielu hyvin vähälle huomiolle. Tämä on ymmärrettävää, koska opin tarkoituksena on korottaa Jeesus isän vertaiseksi Jumalaksi sen sijaan, että ajateltaisiin hänen olevan meidän kaltaisemme ihminen, kuitenkin ilman syntiä. Silti, juuri Jeesuksen ihmisyyys tekee hänestä meille kannustavan esikuvan, sillä me emme ikinä pystyisi elämään Jumalan tavoin maan päällä, mutta ihmisen kristuksen Jeesuksen tavoin meidän tulisi vähintäänkin pyrkiä elämään, vaikka emme ihan samaan pystyisikään. Tulevassa maailmassa synnitön elämäkin on sitten mahdollista, sillä meistä tulee täsmälleen samankaltaisia ihmisiä kuin Jeesus kristus on. (1. Joh. 3:2)

Jeesus on kaikessa meidän esikuvamme. Jos ajatellaan Jeesuksen olevan olemukseltaan ja luonnoltaan erilainen ihminen kuin me olemme – Jumala-ihminen tai "Jumala ihmisen ruumiissa" – niin meiltä katoaa halu elää samalla tavalla kuin hän eli, sillä se on ihmiselle mahdotonta, mutta mahdollista vain "Jumalalle" ihmisen ruumiissa. Kolminaisuusoppi uhkaa riistää kristityiltä voiman vaeltaa niin kuin kristus vaelsi, koska se korottaa kristuksen isän vertaiseksi Jumalaksi ja kuvaa hänet ihmisenäkin erilaisena kuin me olemme. Jeesus on kolminaisuusopin omaksuneiden ihmisten mielestä eräänlainen super-ihminen, yliluonnollinen olento, jonka kaltaisia me emme voi mitenkään olla, joten meidän on turha edes tavoitella hänen kaltaisuuttaan tässä ajassa. Jeesus ja apostolit kuvaavat herraa aivan päinvastaisella tavalla ja rohkaisevat kristittyjä seuraamaan hänen esimerkkiään: vaeltamaan niin kuin hän vaelsi ja tulemaan sellaiseksi kuin hän on – jo tässä ajassa. (1. Joh. 2:6; 4:17)

Jotta Jeesus voisi olla täydellisesti ihminen, sellainen kuin mekin olemme, niin hänellä täytyy olla Jumalan luoma sielu, jolla on alku, mutta ei loppua. Näin siis kolminaisuusopin mukaan täytyisi olla. Onkin eriskummallista, miksi trinitaarit kuitenkin näkevät paljon vaivaa todistaakseen sen, että Jeesus ei ole luotu olento vaan hän on ikuinen Jumala? Kyllä Jeesuksen täytyisi olla ihmisenä luotu olento, sillä muuten hän ei olisi "tosi ihminen" (täydellisesti ihminen) vaan jumal-olento tai Jumala ihmisen ruumiissa. Kun trinitaarit kieltävät tämän asian, niin he itse asiassa puhuvat kaksiluontooppia vastaan.

Kaksiluontooppiin tulisi kuulua kiinteästi näkemys, jonka mukaan Jeesuksen sielu on luotu samalla tavalla kuin muidenkin ihmisten sielut, tai muuten hän ei voisi olla "tosi ihminen". Kiistävätkö siis trinitaarit tietämättään Jeesuksen ihmisyyden ja tekevät hänestä Jumalan, joka ilmestyi ihmisen ruumiissa, mutta ei ollut "täydellisesti ihminen"? Näinhän monet maallikot kolminaisuusoppia

selittävät ja puolustavat Jeesuksen jumaluutta! Apostolit kuitenkin vastustivat jyrkästi sellaista näkemystä, jonka mukaan Jeesus ei olisi ollut lihaa ja verta oleva samanlainen ihminen kuin me vaan ainoastaan näyttänyt siltä: että hän olisi ollut "Jumala ihmisen ruumiissa". Jotkut gnostikot väittivät sellaista ja kielsivät siten tärkeimmän osan evankeliumia: ihmisen kristuksen Jeesuksen ja hänen suorittamansa syntien sovituksen ihmisenä Golgatan ristillä (Jumala ei voi kuolla, joten Jeesus sovitti meidät ihmisenä, ei Jumalana).

Petteri Haipola, 17.9.2013